

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ”
(для бакалаврів)**

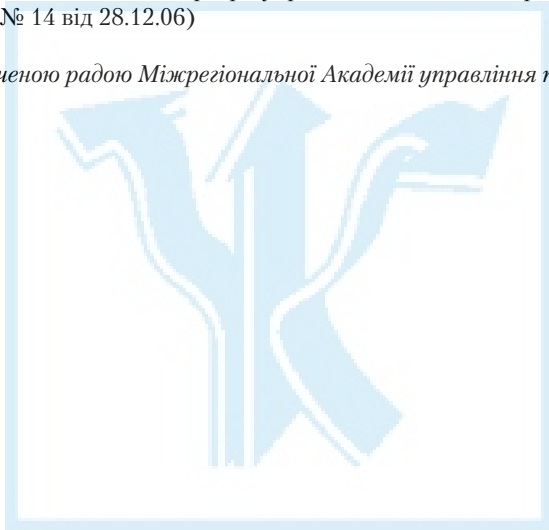
МАУП

Київ 2007

Підготовлено старшим викладачем кафедри української мови та літератури *Н. І. Дорофєєвою*

Затверджено на засіданні кафедри української мови та літератури (протокол № 14 від 28.12.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Дорофєєва Н. І. Методичні рекомендації щодо підготовки та оформлення курсової роботи з дисципліни “Історія зарубіжної літератури” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2007. — 15 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, вказівки до вибору теми, визначення мети та завдання, розробку плану курсової роботи, добору і опрацювання літератури, написання курсової роботи, вимоги до оформлення, рецензування та захисту роботи, список літератури, а також додатки.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців зі спеціальності “Переклад” передбачено виконання студентами курсової роботи з дисципліни “Історія зарубіжної літератури”.

Курсова робота — це важливий етап навчання бакалаврів, який визначає рівень професійної зрілості студентів, їх загальнотеоретичної та фахової підготовки; опанування методики та техніки наукових досліджень, вміння аналізувати, узагальнювати та формувати висновки щодо розглянутих проблем, працювати з науковою літературою.

Успішне виконання курсової роботи значною мірою залежить від того, як чітко студент усвідомлює основні вимоги до теоретичного рівня, змісту, структури, обсягу, форми викладу матеріалу та оформлення роботи.

При виконанні курсової роботи студент демонструє вміння вивчати необхідні навчальні, літературно-критичні та довідкові літературні джерела з вибраної теми, рівень опанування методів наукових досліджень, навички пошуку потрібних літературних джерел, добору необхідних прикладів для підтвердження власних висновків та узагальнень.

Тематика курсових робіт визначається кафедрою інституту відповідно до вимог навчальної програми з дисципліни. Наукове та методичне керівництво підготовкою курсової роботи здійснює науковий керівник (викладач дисципліни).

Порядок оформлення курсової роботи регламентується методичними вказівками та стандартами, поданими в дод. 3, і обов’язковий для кожного студента.

Захист курсової роботи відбувається за графіком.

Вибір теми курсової роботи

Вибір теми — це початок роботи над курсовою роботою.

Тему курсової роботи студент вибирає самостійно (згідно з науковими інтересами і особистими нахилами) із запропонованого кафедрою переліку (див. дод. 1).

Студент має право виконувати роботу на тему, не зазначену в переліку, обґрунтувавши свій вибір і погодивши його з науковим керівником.

Вибрана і погоджена з науковим керівником тема курсової роботи закріплюється за студентом на засіданні кафедри. Після цього

студенту видається оформлене належним способом завдання (див. дод. 2), яке є підставою для написання курсової роботи.

Змінювати тему після одержання завдання забороняється.

Визначення мети та завдання курсової роботи

Мета написання курсової роботи:

- систематизувати, узагальнити, розширити і закріпити теоретичну підготовку з дисципліни;
- вивчити, поглибити і розробити окреме конкретне питання на основі теоретичних, методологічних і наукових підходів;
- розробити конкретні заходи і пропозиції для вдосконалення розгляду вивченого питання.

Основні завдання курсової роботи:

- розширення, закріплення та систематизація теоретичних і практичних знань, формування навичок аналізу літературних явищ;
- закріплення вміння використовувати здобуті знання при розв'язанні конкретних завдань у сфері літературознавчого аналізу художніх текстів;
- самостійне здійснення наукового дослідження з вибраної теми, обґрунтування свого погляду та висновків з теоретичних питань, розв'язання практичних завдань та підготовка узагальнених схем і оцінок конкретних літературних явищ, естетичних концепцій, засад індивідуального стилю письменників тощо.

Розробка плану курсової роботи

Після вибору теми, визначення мети та завдання студент розробляє план курсової роботи за допомогою наукового керівника. Складання плану — найважливіший етап підготовки курсової роботи. План повинен охоплювати головні питання теми, бути чітким, логічним і послідовним, не перевантаженим великою кількістю питань.

Слід пам'ятати, що всі питання плану повинні бути висвітлені в роботі.

У загальному вигляді план курсової роботи може бути такий:

Вступ

1. Теоретичні та методологічні засади і основні наукові підходи до розгляду вибраної теми.
2. Дослідження й аналіз літературних джерел з теми.
3. Визначення найоригінальніших поглядів, оцінок, суджень.

Висновки.

Наприкінці наводиться список використаної літератури.

Після остаточного погодження плану з науковим керівником він вноситься до завдання курсової роботи.

Добір і опрацювання літератури

Літературу до курсової роботи студент добирає самостійно. При цьому слід ознайомитися з джерелами, зазначеними у програмі курсу “Історія зарубіжної літератури” і систематизованими в тематичному каталозі бібліотеки. Крім того, доцільно використати додаткові літературні джерела (газетні та журнальні статті, енциклопедичні видання та ін.).

При написанні роботи не дозволяється дослівно переписувати літературні джерела. За потреби можна наводити лише цитати з них.

Вивчення літератури супроводжується її конспектуванням, тобто виписками окремих важливих теоретичних положень, критичних зауважень з обов’язковим посиланням на сторінки. Так формується робочий матеріал для написання курсової роботи. Потім він групується за окремими проблемами, які становлять основні розділи плану роботи.

Перший етап — добір і опрацювання літератури — завершується складанням плану курсової роботи.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вступ повинен бути короткий (до двох сторінок). У ньому необхідно обґрунтувати вибір теми, показати її актуальність, теоретичне і практичне значення. Доцільно назвати наукові праці провідних дослідників, зазначити, які питання залишаються дискусійними та мало вивченими. У вступі потрібно визначити мету та завдання курсової роботи, зазначити використаний матеріал.

В **основній частині** (три-чотири розділи обсягом до 30 сторінок) докладно висвітлюють тему; усі розділи повинні бути логічно взаємопов’язані. Назви “основна частина”, “розділ”, “параграф” у тексті та плані курсової роботи не слід використовувати.

В основній частині курсової роботи потрібно:

- розглянути сутність усіх пов’язаних з темою понять;
- проаналізувати і узагальнити теоретичні положення теми та різні погляди митців на досліджувану проблему;

- здійснити огляд літератури з теми, де окреслити основні етапи розвитку наукової думки з розглядуваної проблеми;
- обґрунтувати власну точку зору, навести літературно-критичний матеріал з основних питань, скласти логічні схеми, таблиці та аргументувати їх;
- дослідити перспективи розвитку окремих літературних явищ, що розглядаються в роботі;
- порівняти розглянуті вітчизняні літературні явища з аналогічними явищами в зарубіжних країнах.

Заключна частина курсової роботи (до двох сторінок) повинна містити висновки і узагальнення з усіх основних питань теми роботи. Вони повинні бути чіткі й у стислій формі висвітлювати сутність розглянутої проблеми.

Таким чином, якщо у вступі визначено мету і обґрунтовано ключові питання, в основній частині всебічно і докладно розкрито сутність теми, у заключній частині зроблено висновки з теми, курсова робота матиме цілісний вигляд і засвідчуватиме глибокі знання її автора.

Під час написання роботи студенти можуть консультиватися з керівником згідно із затвердженим графіком консультацій.

Вимоги до оформлення курсової роботи

Робота пишеться на стандартних аркушах паперу формату А4.

Титульна сторінка роботи не нумерується. На другій сторінці роботи наводиться її зміст з позначенням сторінок кожної частини. Ця сторінка не нумерується. У правому верхньому куті інших сторінок проставляються їх номери без крапок. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною. Якщо в тексті курсової роботи є таблиці, розміщені на окремих сторінках, їх включають у загальну нумерацію.

Текст курсової роботи починається з третьої сторінки. Зверху пишеться слово “**Вступ**” (без лапок), потім з абзацу його текст.

Усі розділи слід починати заголовком (назвою) відповідно до змісту роботи. Переноси слів у заголовках забороняються.

Вступ, розділи, висновок, список використаної літератури слід починати з нової сторінки. Кожна сторінка роботи повинна мати поля: верхнє – 15 мм, нижнє та праве – по 10 мм, лівє – 25 мм.

Відповідно до Закону України “Про мови” курсова робота пишеться державною мовою.

У тексті роботи повинні бути посилання на літературні джерела, причому вказується тільки порядковий номер, під яким вони містяться у списку використаної літератури. Наприклад: [5].

Якщо в тексті використовується цитата, вона повинна бути взята в лапки з обов'язковим позначенням номера літературного джерела зі списку та сторінки, на якій розміщується цитата, наприклад: [7, с. 105].

Таблиці, схеми, рисунки повинні бути пронумеровані, мати назви і посилання на них у тексті з обов'язковим аналізом.

Повторні посилання на ілюстрації слід наводити зі скороченим словом “дивися”, наприклад: (див. табл. 15), (див. рис. 2).

Ілюстративний матеріал розміщується в тексті роботи одразу після першої згадки або у вигляді додатків до роботи. Додатки включаються в наскрізну нумерацію сторінок. На останній сторінці роботи (перед додатками) подається список використаної літератури.

Кожна курсова робота має відповідний шифр, який вказується на титульній сторінці (див. дод. 3).

Перші сім цифр — код спеціальності, дві наступні — рік вступу до інституту, три останні — з номера залікової книжки.

У тексті роботи забороняється:

- вживати для одного й того самого поняття різні терміни, а також іноземні слова і терміни за наявності відповідників в українській мові;
- вживати скорочення слів, крім встановлених правилами орфографії і державними стандартами.

Завершена робота (у твердій палітурці) реєструється в деканаті й передається викладачу для рецензії.

Рецензія наукового керівника

Рецензія наукового керівника є однією з форм контролю і оцінки виконаної студентом роботи.

У рецензії відображаються:

- актуальність і значущість вибраної теми;
- відповідність структури і змісту роботи складеному плану;
- глибина розглянутих питань, правильність їх викладу, повнота розкриття змісту теми;
- використання літературознавчого матеріалу, його зв'язок з темою, правильність побудованих таблиць, схем та їх аналіз;
- ступінь обґрунтування зроблених автором висновків;

- самостійність викладу матеріалу;
- правильність оформлення роботи;
- рекомендації і поради щодо того, які питання курсової роботи потребують доопрацювання, в якому напрямку ця робота повинна здійснюватись, які літературні джерела треба вивчити додатково, як краще оформити окремі частини роботи.

Без рецензії наукового керівника робота не допускається до захисту, а студент без захисту курсової роботи не може скласти іспити. З огляду на це студент повинен своєчасно подати курсову роботу на кафедру для рецензування.

Студент повинен приділити особливу увагу усуненню недоліків і зауважень, наведених у рецензії.

Якщо окремі зауваження рецензента студенту не зрозумілі або, на його погляд, неправомірні, він повинен проконсультуватися з керівником і навести додаткові докази для обґрунтування власної позиції.

Для виправлення помилок і недоліків треба виконати додаткову роботу: вивчити згадану літературу, в рецензії, доповнити текст роботи, посилити аргументацію і зробити правильні висновки. При цьому не можна змінювати тему курсової роботи, вилучати рецензію керівника, повністю переробляти зміст роботи. На окремих сторінках необхідно переробити частини роботи згідно із зауваженнями, зазначеними науковим керівником в рецензії, і вклеїти їх у кінці курсової роботи.

Останнім пунктом курсової роботи є попередня її оцінка у вигляді висновку: “Робота допускається до захисту” чи “Робота не допускається до захисту”. Остаточну оцінку студент отримує після захисту роботи.

Робота не допускається до захисту в таких випадках:

- якщо вона не має самостійного характеру, цілком списана з літературних джерел;
- написана на основі застарілої літератури;
- збігається за змістом з роботою іншого студента;
- основні питання не розкриті, викладені схематично;
- у тексті наявні хибні твердження чи висновки;
- текст написаний неграмотно, оформлення роботи не відповідає вимогам.

Не допущену до захисту роботу потрібно переробити згідно з рецензією і знову подати на кафедру для повторного рецензування.

Захист курсової роботи

Підготуватися до захисту курсової роботи для студента означає:

- усунути зазначені в рецензії помилки і недоліки, вивчити літературу, поглибити розуміння різних аспектів теми;
- продумати логіку свого виступу і докази висновків;
- усвідомити написане в роботі й бути готовим пояснити в разі потреби наведені в ній положення.

Під час захисту курсової роботи студент повинен показати глибоке розуміння розкритих питань; добре знати поданий матеріал.

До захисту курсової роботи студент має підготувати усний виступ на 5–7 хвилин. У виступі необхідно обґрунтувати вибір теми, не переказуючи роботи загалом, вказати на основні розглянуті питання, пояснити, як вони аналізувались, які зроблено висновки. У виступі слід також наголосити на недоліках, які було виявлено в роботі, і як їх усунуто, з якими зауваженнями рецензента студент не згоден і чому. Від того, як репрезентована робота під час захисту студентом, залежить її оцінка. Під цим оглядом слід ретельно продумати свій виступ і записати його повністю або у вигляді тез.

У процесі захисту курсових робіт студентам надається можливість обстоювати власні позиції, обмірковувати важливі питання з проблем різних літературних явищ. Це сприяє розвиненню у студентів здібностей ведення дискусій, творчому мисленню. Захист робіт проводиться публічно перед затвердженою на засіданні кафедри комісією.

На оцінку курсової роботи впливають такі чинники:

- якість виконання та науковий рівень;
- ступінь самостійності, мова і логіка викладу теми, оформлення;
- рецензія наукового керівника;
- виступ студента під час захисту, його відповіді на запитання з теми роботи.

Захист і оцінка курсової роботи — це підбиття підсумків самостійної роботи студента. При правильній їх організації студент отримує необхідну орієнтацію для самостійної роботи в майбутньому, оцінює власні можливості, враховує недоліки, визначає моменти, на які слід звернути увагу при подальшому навчанні.

Кращі курсові роботи з найактуальніших тем, які мають велике теоретичне і практичне значення, можуть бути рекомендовані для доповідей на науково-практичних конференціях, публікації в журналах. Студенти можуть також використати їх як методологічну базу для написання дипломної роботи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Навчальна

1. *История зарубежной литературы XVII–XVIII веков* / С. Артамонов и др. — М., 1973.
2. *Зарубіжна література* / Ф. Прокаєв та ін. — К., 1987.
3. *Орлов П.* История русской литературы XVIII века. — М., 1991.
4. *Пуришев Б.* Хрестоматия по зарубежной литературе XVIII века. — М., 1973.
5. *Западов М.* Русская литература XVIII века: Хрестоматия. — М., 1985.
6. *Сидорченко В.* История зарубежной литературы XVIII века. — М., 1999.
7. *Луков В.* Зарубежная литература от истоков до наших дней. — М., 2003.
8. *Лебедева О.* История русской литературы XVIII века: Учебник. — М., 2000.
9. *Пуришев Б.* Западноевропейская литература XVIII века: Хрестоматия. — М., 2002.
10. *Ніколенко О.* Бароко, класицизм, Просвітництво. Література XVII–XVIII ст.: Навч. посіб. — Харків, 2003.
11. *Английская комедия XVII–XVIII веков: Антология.* — М., 1989.

Науково-критична та довідкова

12. *Томашевский Н.* Драматургия Кальдерона. — М., 1961.
13. *Обломиевский Д.* Французский классицизм. — М., 1968.
14. *Бояджиев Г.* Мольер. Исторические пути формирования жанра высокой комедии. — М., 1983.
15. *Самарин Р.* Творчество Джона Мильтона. — М., 1984.
16. *Урнов Д.* Дефо. — М., 1978.
17. *Муравьев В.* Путешествие с Гулливером. — М., 1982.
18. *Роджерс С.* Генри Филдинг. — М., 1984.
19. *Кагарлицкий Ю.* Шекспир и Вольтер. — М., 1980.
20. *Гачев Д.* Эстетические взгляды Дидро. — М., 1981.
21. *Жирмунский.* Гете. Литературное наследство. — М., 1981.
22. *Ланштейн П.* Жизнь Шиллера. — М., 1984.
23. *Канунова Ф.* Из истории русской повести. — М., 1987.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок бланку завдання на курсову роботу

Затверджую _____

зав. кафедри _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Завдання на курсову роботу студентів

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи _____

затверджена рішенням кафедри _____

від “ _____ ” _____ 20__ р., протокол № _____.

Термін здачі студентом завершеної роботи _____

Зміст курсової роботи (перелік питань, які слід розробити) _____

_____
_____
_____
_____

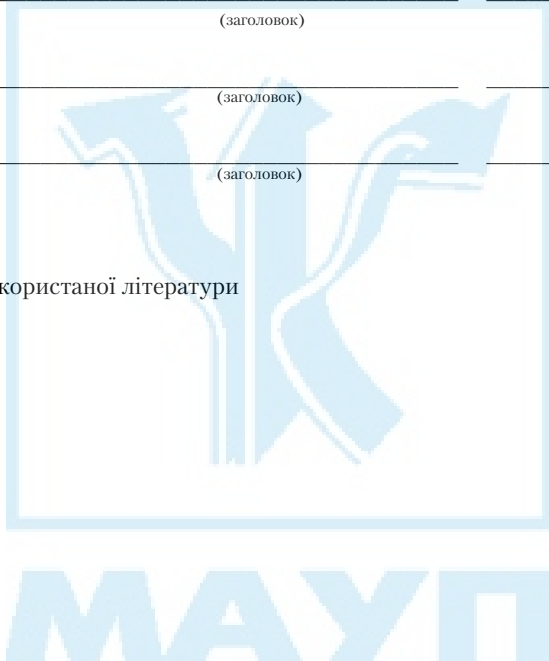
Дата видачі завдання _____

Науковий керівник _____
(підпис)

Завдання отримав до виконання _____
(підпис студента)

Зразок плану-змісту курсової роботи

	Зміст	
Вступ		с.
1.	_____	_____
	(заголовок)	
2.	_____	_____
	(заголовок)	
3.	_____	_____
	(заголовок)	
4.	_____	_____
	(заголовок)	
Висновки		
Список використаної літератури		

Зразок оформлення титульної сторінки

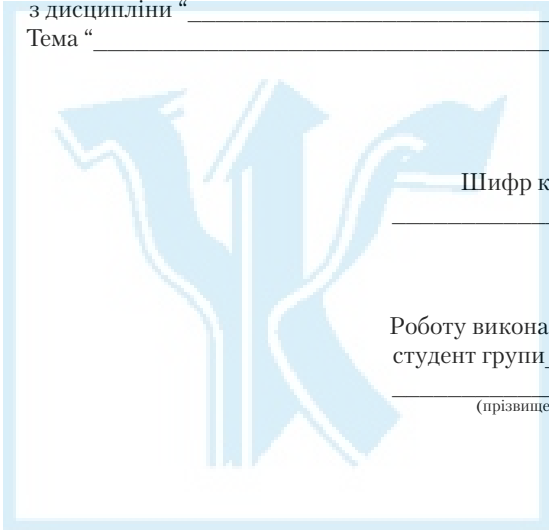
(назва вищого навчального закладу)

Курсова робота

з дисципліни “ _____ ”

Тема “ _____ ”

Шифр курсової роботи _____

Роботу виконав студент групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Роботу перевірів _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

_____

(підпис)

Київ
2007

Зразок оформлення рецензії на курсову роботу студента

_____ (назва вищого навчального закладу)

РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

студента _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

шифр групи, курс _____

Курсова робота з дисципліни _____ (назва дисципліни)

Тема _____

Дата отримання “ ____ ” _____ 20__ р.

Рецензент _____ (вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ РЕЦЕНЗІЇ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

“ ____ ” _____ 20__ р. _____ (підпис рецензента)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Вибір теми курсової роботи	3
Визначення мети та завдання курсової роботи	4
Розробка плану курсової роботи	4
Добір і опрацювання літератури.....	5
Методичні вказівки до написання курсової роботи	5
Вимоги до оформлення курсової роботи.....	6
Рецензія наукового керівника	7
Захист курсової роботи.....	8
Список літератури	10
Додатки.....	11

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Лапшина*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2912

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП